Ч. 99. (598). Львів, субота дня 12. мая 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Ціна примірника 10 сот. На провінцію 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Боронім ся!

Президія Української Парляментарної Репрезентації розіслала до преси слідуючий комунікат:

„Проголошені дня 5. с. м. в Кракові енунціації викликали у всіх українських політичних кругах сильне занепокоєне. Під першим вражінем відбула парляментарна комісія „Української Парляментарної Репрезентації“ нараду, що продовжала ся через пару засідань.

До президента міністрів — який більше разів запевняв Українську Парляментарну Репрезентацію, що без порозуміня з нею не зробить ніякого політичного кроку в справі вилученя Галичини — постановлено звернути ся з письменним представленем, що супроти згаданих краківських енунціяцій, за які правительство є відвічальне, відношене Української Парляментарної Репрезентації до правительства, особливо також в Раді державній підпало засадничій зміні. Постановлено також скликати на день 15. с. м. повне засідане У. П. Р.“

Наші заступники збирають ся отже дня 15. с. м. і рішать про способи, якими вони мають ужити супроти правительства, головно в парляменті, щоби приневолити державних германичів числитись в справі вилученя Галичини з волею українського народу.

Положене наших заступників не легке — однак суспільність знає, що ужиють вони всіх лежачих в їх спромозі способів, аби лихо відвернути. За се дають суспільности імена тих випробованих і непохитних як криця мужів, що стоять на чолі Української Парляментарної Репрезентації. Коби лише вона остала солідарною та в цілости непохитною, коби лише противники наші не могли числити на жадний розлам серед галицьких Українців! Вся сила нашої репрезентації тепер в отсій солідарности, карности і непохитности, яких ввесь нарід від своїх послів вимагає. Маймо тверду надію, що їх в наших послів найдемо, та що наша репрезентація не занедбає нічого, щоби український протест голосним став по всім широкім світі.

Але й суспільність наша не сміє спокійно глядіти на хід подій. Голос суспільности має також своє значінє, особливо як доходить до відома найвисших державних чинників та ширшого світа.

Причинок до відбудови нашого краю.

Нам пишуть: Коли приходить ся у нас відбудувати які знищені війною церкви або доми, то чуємо від ріжних „влада“ толкованя, що для такого діла нема досі закона, що в східній Галичині можуть довершуватись лиш доконечні поправки, щоби дотичні предмети таки зовсім не розпадались; а мотивуєсь се тим, що у нас можуть зайти ще ріжні події і нові руїни, отже шкода було би робити даремні видатки. Коли-ж вже відбудовувати, то жадають від наших неповинних сторін, щоби значву часть коштів брали на себе. На се наведу туг один яркий приклад.

Недавно переїздив я через Щирець і бачив там ось що: На горі над містом стоїть старинна монастирська церков, окружена історичними мурами, в котрих видніють ще давні отвори на гармати. Видно, церков з своїми мурами служила колись за оборонну кріпость. — Лиш в новійших часах додано на ній ще й величаву копулу. Кождий, що їхав туди зелізницею, подивляв ту імпозантну будову. На жаль стало ся, що в многих битвах, котрі тут зводились, зістала ся церков сильно ушкоджена, а копула розбита. Здавалось би, що коли вже не задля церковної цїли, то хоч би для своєї старинности найде сей памятник більші зглядн у консерваторів, чи у відбудові краю. Та дарма! По довгих заходах дало ся аж тільки виєднати, що церков і копулу накрито зверха в дуже недоладний спосіб якимись латами (при чім копулу ще й обтято), щоби вони у дощах до решти не розпадались. Тай се зроблено тільки при конкуренційній участи знищеної громади і брацтва. Так сторчить нині ся давна окраса цілої окресности як той страхітний опир, прикрий і відразливий для людського ока і чувства. Очевидно, про направу окружаючих історичних мурів ніхто й не гадає. — Подібно не брав ся ніхто до відбудови сусідуючого парохіяльного дому, що до решти руй-

РУТА.

Лялька.

Посвячую п. Марії Солтис на знак щирої дружби.

Рабували панський дім. Тріск, ломіт розбиваних шаф і шуфляд, шелест паперів, звук битої посуди, гамір і сміх зливали ся в дику гармонію.

Зі стін падали образи, макати, прикраси — лише святі забезпечені, перед руками лиходіїв, дивили ся на сю грозу людських почувань, на сей вплив людської злоби — дивили ся мовчки, а їх лиця, здавало ся, виражали біль, котрим колись терпів Христос.

Рабівники наповняли свої міхи чужим добром з чистою совістю, по їхньому війна освятила сей рабунок, за се, ні сорому, ні гріха.

При дверях спальні, до діточого покою, стояв непорушно низький, білявий жовнір. Він біг сюди, ведений сим наміром і думкою, що всі з них, захоплений загальною бурливою филею веселости. Помагав розбивати колодки і замки, та коли впали до середини мешканя, зайшла в нім зміна.

Перша кімната, в яку впали, була діточа. Тут нічого не було для них цікавого і вартісного. Два білі ліжочка без постелі, стіл, без вартісні дрібниці в кутку, ціла обстанова. Юрба рушила далі. Один вдарив шаблею по діточім ліжочку, воно зігнуло ся, другий перевернув стіл і з шумом пішли далі.

Він ішов з ними. Два ліжочка навіяли сум на него. Такі порожні, пусті. Він нагадав у хаті пусту колиску, як перший синок помер йому. Така страшна, пуста стояла тоді.

Ноги задріжали йому на згадку дому. Жінна і двоє діточок там десь далеко, за ріками і горами ожидають його... батька! А він? Припер ся до стіни і не мав сили йти далі. Товариші ходили, бігали, ломили річи на паливо... йому відпала охота від всего.

Там, жінка і діти вислали його з благословенем на святу річ... на боротьбу за вітчину... й одинокою їх потіхою, що він боре ся за правду і волю, а він... він рабує Його очи падуть на протилеглу стіну. З великого образа в золочених рамах дивлять ся на него два діточі, невинні личка. Йому здаєть ся, що се його Сяня і Сапа — видять батька, як рабує чуже добро, розбиває, нищить чужу працю... як помагає руйнувати чиєсь родинне гніздо... Його лице обливає горячий румянець. „Палити, палити!“ — чує крики з другої кімнати.

Немов зимною водою обляв його. Йому вертає повна свідомість поганого діла. „Ні, ні...“ кричить в душі. Він хоче перешкодити поганій роботі, але не в силі рушити ся... На подвірю весело тріскає огонь розложений з крісел, шуфляд і книжок. Він знов хоче бічи, ратувати чуже добро, та лиш безсильно стоїть і приглядає ся купі попелу.

Затрівожений розглядає ся по кімнаті. В кутку коло печі, з під покривала вистає маленька рука. Боже! там дитина! Він кидає ся, здирає покривало.. Богато забавок, поскладаних в неладі і... велика лялька. Немічна розложила руки, вперла гарні сині очка, в стелю, ясні кучері розсипались довкола голови — лялька! Як дитина... І пригадує ся йому Сяня, як була маленька...

Думки поривають душу у рідний куток.. Там, що днини двоє невинних серць молить ся за него — невинні діточі уста шепчуть „Боже, верни нам нашого тата...“ а жінка тужить, очікує його, молить ся...

Він верне, — пішов за святу справу.. За святу справу!

І знов чує тріскіт огню, накликуваня, сміх, шум паперів, дерте біле кричить жалібно в руках ворогів.

„Я ні, ні, жінко люба, діти дорогі мої“ — шепоче він — „я нічого чужого не торкну ся“ — і втікає від покуси того пекла. Втікає далеко, край саду, кидає ся на траву, його поривають думки і туга за домом... Що з ними там діє ся? Що він принесе їм? І правдивже ся йому лялька з розкиненими руками і золотим волосем.

„Сяня, Сяня“ — шепоче він. — „Верну і принесу Тобі таку ляльку! Таку саму гарну, як ти була маленька...“

(Конець буде).

нує ся, або господаaських будинків, по котрих ві сліду не остало ся. Наслідком того тисне ся парох враз з сотрудником в маленькій вікарівці з цілковитим залишенем всего господарства. А треба знати, що сей чоловік потерпів за вірність для церкви і держави страшні річи від наїздників, мусів перед ними довгий час укриватись, а його добро і домашна утвар були до чиста розграблена! Я питав пароза, чи робив що в тій справі? На се відповів з розжаленем: ходив всюди і писав, та ледви виблагав, що помогли нокрити церков тими поганими латами; про хату і господарські будинки нема що і говорити, Я стисвув плечима і відїхав.

Небавом загостив я до місточка Янова. Там був в лютуючих борбах сильно ушкоджений будинок польського Sokoł-a. Та сей предмет найшов иньшу ласку. Зараз по уступленю російських військ зарядила „відбудова краю“ основне зреставроване село дому, так що він вийшов тепер кращий і величавійший, як був передше. Ось що!

Нам сказано, що представники нашого товариства св. Ап. Павла мали жалуватись при повитаню намісника на неприхильне трактоване нашого духовенства, та зруйнованих церков і будинків. Намісник мав на те з цілою рішучостию заявити, що він стоїть на становищи повної справедливости і домагав ся предложеня йому фактів. Ми хочемо вірити в добре намірене намісника.

І тому повинен наш клир засипати рівночасно і консисторію і намісництво безлічю фактів про свої шкоди і кривди. На жаль, у наших священиків приняв ся наслідком довголітної неприхильности всяких чинників такий дух, що не вірять в добрий успіх і мовчать з своїми кривдами. Та з сею зневірою треба нині покінчити і упрямо о свое упоминатись, бо лиш „іщущії обрящуть і толкущим отверзеть ся!“

З російського заколоту.

За права народів!

З Київа подають до Штокгольму: Орган центрального і петроградського комітету російської соціяльної демократії, витаючи декрет тимчасового правительства, який касує віроісповідні і національні обмеженя в Росії, заявляє:

„Всьо то дуже гарне. Але було би хибою не до вибаченя думати, що той декрет вистарчає для забезпеченя свободи народностий, що справа визволеня з під націоналістичного гнету доведена вже до кінця.

„Перед всім декрет не постановляє рівроуправненя в язиковій області. В останній точці декрету сказано про права уживаня иньших мов, поза російською, в діловодстві приватних товариств і при науці в приватних наукових заведенях. Але як має бути в краях зі збитою неросійською більшістю, яка говорить неросійською мовою (Закавказький край, Туркестан, Україна, Литва, і т. д)? Нема сумніву, що будуть там (повинні бути) власні сойми, отже й „бюровість“ (зовсім не „приватна“), а також і „навчане“ в наукових заведенях (не лише в „приватних“), всьо очивидно не лише в російській мові, але й в місцевих мовах. Чи провізоричне правительство задумує оголосити російську мово як державну і позбавити наведені краї права веденя „бюровости“ і „навчаня“ в своїх зовсім не „приватних інституціях“ в рідній мові? Очивидно, що так. Але хтож, кромі наївних, може повірити, що се рівні права народів, про що зі всіх дахів плещуть і балакають буржуазійні куми з „Рєчи“ і „Дня“. Хтож не зрозуміє, що є се усвячене нерівности прав народів в язиковій области.

Автономія зайнятих частий Галичини.

„Morgenztg“ пише: Після донесеня аґенції Аваса з Петрограду, російське правительство вготовлює основи проекту для автономічної управи Галичини.

Управа зайнятої Росіянами части Галичини й Буковини.

„Русское Слово“ з дня 1. (14.) цвітня в телеґрамі з головної кватири повідомляє:

Галицько-буковинська комісія при комітетах південно-західного фронту земського Союза і Союза міст предложила Мілюкову меморіял про орґанізацію адміністрації в Галичині й Буковині. Вложені у меморіялі головні засади знайшли у міністра одобрене. Справа ся буде розглядати ся в раді міністрів. В меморіялі остро критикують ся руйнуюча робота старого правительства в занятих областях та підносить ся конечність переведеня в житє таких реформ:

1) Відновлене орґанів місцевої сільської і міської самоуправи. 2) Полишене населеню повної свободи приверcути або старі форми самоуправи або перемінити їх на нових основах. 3) Допомагати відновленю діяльности місцевих громадських орґанізацій, кооперативів, кас дрібного кредиту і пр. 4) Відновити судівництво, полишивши жидівським громадам права автономії (? — Ред.). 5) Передати всі справи опіки над населенем Союзам земств і міст та місцевим громадським орґанізаціям. 6) Перевести реформу управи діяльністю місцевих громадських орґанізацій, кооперативів і кас дрібного кредиту.

Нова проклямація російського правительства.

ПЕТРОГРАД. (П. А). Тимчасове правительство оголосило довгу проклямацію, в якій сказано: Тимчасове правительство не таїть перед населенем трудностий, на які стрічає його діяльність; сі трудности останними часами зросли так сильно, що се викликує побоюване за будучність. Правительство шукає опертя в моральних силах. Ані одна кропля крови синів народу не поплила з його вини, ані одної думки воно не здусило. На нещастє суспільний розвій краю в наслідок трудностий спричинених упадком давної системи, зазнав проволоки. Деякі ґрупи певних кляс суспільности, котрі мало здають собі справи із ваги сеї хвилі, старають ся здійснити свої стремліня насильним способом, що грозить знищенем внутрішньої дисципліни і викликанем анархії. Тимчасове правительство уважає своїм обовязком заявити виразно, що се положене, яке утруднює адміністрацію краю, містить в собі небезпеку викликаня трудности в нутрі краю і спричиненя в той спосіб пораженя на фронті. Страшне мариво анархії і домашної війни стає перед Росією і грозить її свободі. Щоби удержати здобуту свободу і скріпити її, проклямація взиває всіх, щоби злучили свої стремліня в цїли скріпленя власти, що боронить тих свобід. Правительство із свого боку буде дальше докладати всіх зусиль і постараєть ся за розширене свого складу, покликуючи представників живих творчих сил краю, які доси не брали діяльної і безпосередної участи в адміністрації краю.

Міська рада в Київі українською.

З Київа доносять, що міську раду в столици України зреформовано на основі пропорціональности виборів. На сто радних дала Українцям 85 місць, жидам 12, Полякам 2 і Русским 1.

Міністер війни уступає.

КОПЕНГАҐА. (Ткб.) Петроградські дневники доносять, що недуга міністра війни Гучкова є того рода, що він зложить на необмежений час в инші руки управу міністерства війни.

Українець Дорошенко ґубернатором занятої Галичини.

З Київа доносять, що професора київської ґімназії, українського діяча Демитра Дорошенка іменовано комісарем для занятої Галичини й Буковини з правами ґенерал-ґубернатора. До нього будуть належати всі справи цивільної адміністрації. — Д. Дорошенко є потомком гетьмана Петра Дорошенка. Має 36 літ. За університетських часів належав до української революційної партії. Був співробітником українських видавництв і автором кількох історичних та просвітних праць. Перед війною був гостем у Львові. Недавно покликали його були на становище київського віцеґубернатора.

Шлїсельбуґ автономічною одиницею.

ПЕТРОГРАД. (Райтер). Окружний виділ в Шлїсельбурґу окликав той округ автономічною одиницею. Ухвалено зараз сконфіскувати цілу приватну власність. Президента і двох бувших членів земства увязнено.

Війна.

Вістка про замах на цісаря Вільгельма.

БЕРЛІН (Ткб) Бюро Вольфа заявляє, що донесене дневника Corriere della Sera з Цюріха, наче би виконано невдалий замах на німецького цісаря, є зовсім видумане.

Анґлійський канцлер скарбу про поміч Америки.

ЛЬОНДОН. (Райтер). Предложивши кредит 600 міліонів фунтів штерлінґів в палаті громад, сказав канцлер скарбу Bonar Law так про приступлене Америки до війни: Помимо сукцесу діяльности підводних лодок, якого з певністю не хочу зменшувати, а який приневолить населене нашого краю до оказаня сталости і терпіня обмежень, незнаних доси в сій війні, помимо того всього не сумнїваю ся, що німецька справа стоїть зле длятого, що один з найбільших народів світа прилучив ся до ворогів Німеччини.

Поміч, яку дає Америка, кромі помочи фінансової, має найбільшу вартість і з кождим тижнем стаєть ся щораз важнійшою.

Сподіване великих воєнних випадків на морі.

General Anzeiger доносить з Базилеї; Daily Mail обговорюючи сподіваний приїзд американської фльоти на европейські води в половині біжучого місяця, підносить, що се буде початком нової доби війни. Треба сподівати ся великих воєнних випадків на морі.

Справа конференції в Штокгольмі.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Народний виділ робітничого сторонництва відбув вчера в палаті громад засідане, на котрім рішено не брати участи в пропонованій конференції в Штокгольмі.

Успіхи підводних лодок

БЕРЛІН (Урядово). На Атлянтійськім океані затоплено чотири пароходи і чотири вітрильники загальної поємности 22.500 тон.

БЕРЛІН. (Ткб.) Після нових донесень затоплено на Середземнім морі 9 пароходів і 8 вітрильників загальної поємности 32.000 тон.

РОТЕРДАМ (Ткб.) Аґенція Льойда до 6. мая включно дістала відомости про затоплене від 1. мая 80 кораблів. В тій самій добі в цвітни донесено про затоплене тільки 41 кораблів.

Жертви на фонд інвалїдів УСС.

належить слати до Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвале 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

Мирові вісти.

МОНАХІВ. „Bayrische Staats-Ztg.“ доносить про засідане союзної ради: Комісія союзної ради для загравичних справ радила під проводом президента міністрів Гертлінґа. Засідане відбуло ся як звичайно у канцлера держави. Наради довели до виміни думок. Висновки канцлера про загальне і заграничне положене, в яких пробивала ся віра в скоре і щасливе покінчене війни, знайшла повну згоду присутних на нараді міністрів союзних держав.

НОВИНКИ.

— **Позір!** До Монарха адресує ся так: Seine kaiserliche und königliche Majestät Kaiser Karl, Wien; до Двірської канцелярії адресує ся: Kaiserlich königliche Kabinetskanzlei. Wien; до президента міністрів: Excellenz Minister praesident, Wien. —

— **Культурне житє Дрогобиччини.** З українських повітів Галичини, які взяли ся до обнови свойого політично-культурного житя в часі воєнного лихоліття — визначаєть ся іменно Дрогобиччина, що бажає відродити ся та продовжати далї національну роботу.

До ряду давнійше поданих заміток, які від часу до часу печатаємо на шпальтах на-

Жертви на оселі для інвалідів У.С.В.

належить слати до Товариства „МАКІВКА“ в Новім Санчи.

шого дневника про дрогобицьку землю, — докидаемо вязанку нових звісток з того повіту. І так — з початком минувшого місяця відбув ся величавий Шевченківський концерт в Дрогобичи заходом „Українського Жіночого Комітету“ при ласкавій співучасти „Українських Січових Стрільців“, які спеціяльно приїхали з коша звеличати память Кобзаря. Загально — всі точки музикально вокальної части концерту випали незвичайно добре. — орхестра під управою капельника-композитора д. М. Гайворонського відіграла справно і зі зрозумінем музичних інтенцій автора — „Стрілецькі пісні“, неменше влучно інтерпретувала мельодійну „Марту“ Фльотова, а так само з чутем відспівали хори під батутою д. Гриніщака трагічний „Дух Мазепи“, вязанку стрілецьких пісень укладу Гайворонського і Колесси, а в кінці д. Крижанівський віддав по мистецьки Schmidt-а „Пісню без слів“ та його-ж „Sonatу“ — на фортепян. Взагалі публиці подобались виконавці-стрільці, яких нагороджувала вона рясними оплесками. Було-б несправедливо не подякувати паням „Української Жіночої Громади“ (передовсім Вп. Дроздовській, Бахмановій, Никоряковій та много иншим) за їх заходи звеличати память ґенія України як неменше угостити численних концертантів, місцевих і приїзних гостий, виставною вечерою.

Знов по Великодніх святах відбувають ся в „Народному Домі“ що неділі відчити при участи дійсно численної авдиторії; як д. Івана Калиновича на тему: „Український літературний рух в 1916 році“ (викликав щире заінтересоване і признане для прелеґента), а в останню неділю відчит д. Ратальського: Шевченковий „Заповіт“ в дуже гарній обробітці.

Не полишив ся позаду Дрогобича також Борислав. І там слідно відроджене льокально-громадянського життя, хоч брак власної хати не пособляє розвоєви орґанізаційної праці. Все-ж таки вчать ся робітники-читальники до третої з ряду вистави — збіраючись по чужих кутах. Та найкрасше випала вистава песи Янчука „Вихованець“, яку відіграли аматори-робітники в часі Великодних сьвят в салі польського „Сокола“. Вистава випала загально добре, а в поодиноких ролях визначили ся передовсім тов. Наменанюк (справдішний артист) Тарнавський, Проскурівна та чимало других; ось так і бачить ся, що режісер (д. Т. Бундзяк) завдає собі досить праці, щоб аматорська вистава пєс випала можливо по мистецьки. Нам лишаєть ся тільки побажяти артистам на далі ще й красших успіхів та енерґії й сили на користь обнови нашого національного житя. (І К)

— **Отворене Дарданелів.** „Kölnische Ztg.“ доносить з Берна: Турецький посол в Берні заявив в розмові з редактором „Berner Tagblatt-у“, що Туреччина готова отворити Дарданелі для Росії. Переговори, що покінчили ся льондонським трактатом з р. 1841, доказують, що замкнене Дарданелів наступило тільки на жадане Анґлії. Туреччина не має причини виступати в обороні інтересів Анґлії і готова сповнити бажаня Росії, о скільки вони не будуть суперечні з незалежністю Туреччини. Отворене проливів може наступити тим більше, що як теперішна війна виказала, Царгород годі здобути від сторони моря. В звязи з сею справою запримітив турецький посол, що Анґлія помимо того буде могла впливати на російський вивіз доти, доки Ґібральтар і Суез не знайдуть ся під міжнародною сторожею.

— **Розділ церкви від держави в Росії.** З Петрограду доносять: Старовірці жадали на зборах відбутих в Москві розділу церкви від держави в цілій Росії. Фінляндія приготовляє вже в сенаті відповідну уставу для себе.

— **Добрі вигляди зборів в Румунії.** Про стан осінних засівів в Румунії через довший час не було відомо нічого. Доперва по стопленю снігів в цвітни можна було докладнійше ствердити, як минувшої осени управлено значну часть ріллі. Вислід був надсподівано добрий. Погода від початку цвітня є зовсім добра для доспіваня плодів так, що на випадок дальшого нормального ходу справи в окупованій Румунії слід сподівати ся зборів збіжа, що відповідати будуть щонайменше пересічним зборам.

— **Викрите друкарні фалшивих хлібових карт.** Таку друкарню викрила поліція в центрі Берліна. Властитель друкарні і кільканацять осіб вмішаних в сю справу зістало арештованих. В часі ревізії в друкарні знайдено 20 тисяч хлібових карт знаменито підроблених.

— **Стрілецькі поминки в Болехові.** В неділю, дня 6. мая с. р. святковано в Болехові стрілецькі поминки. Після вечірні удало ся духовенство, представителі військовости і нашого стрілецтва, інтеліґенція і народ з хоругвами під церкву до приготованої вже і прибраної смерічками і цвітами памяткової стрілецької могили з березовим хрестом і терновим вінцем на нім. Тут о. К. Целевич з Кальни в асисті двох священиків відправив водосьвятє і панахиду за полеглих стрільців. Між водосвятєм і панахидою проповідав місцевий катехит о. А. Галандюк. Його проповідь витиснула не одну слезу на очах присутних, бо була щира і глибока. Після панахиди промовляв теперішний завідатель парохії о. В. Грицай, а опісля слідувало вбите цвяхів в стрілецький щит. В тім часі відспівав міщанський хор під діриґентурою місцового судії п. Рогозинчького „Боже єдиний“, народний і австрійський гимн і ріжні стрілецькі пісні. Загальний дохід з вбиваня цвяхів в щит, продажі стрілецьких відзнак і листків виносить понад 900 корон, які виковуючий жіночий комітет після ключа призначить на фонд стрільців-інвалідів і міліоновий фонд українських воєнних сиріт. На сю ціль має ще відбути ся в короткім часі великий народний фестин і концерт при співучасти наших стрільців.

— **VII. австр. клясова льотерія.** Премія VII. австр. клясової льотерії в висоті 700.000 корон впала на льос Ч. 82.745, котрий виграв також 200 к.

— **До Штокгольму.** Як офіціяльні відпоручники німецької соц. демократії на конґрес ідуть: Др. Адлер. Др. Еленбоґен і Зайц. До них прилучають ся Др. Ренер і Др. Гартман. Від Чехів ідуть: Е. Буриян (з Берна) і В. Штайн (з Відня).

— **„Імпровізований українізм“.** „Głos Ziemi Chełmskiej“ з 20. цвітня пише під наведеним в горі заголовки; „Внедовзі по усталеню відомої відповіди 200 горожан холмської землі на львівські ухвали Українців, зложено до ц. к. окружної команди в Холмі подане заосмотрене „аж 16“ підписами з жаданем отвореня української школи в Холмі...“ Głos розглядає підписи уміщені під тою петицією і каже, що той холмський українізм є імпортований (!!), який не має ніяких дійсних основ (!!) в Холмі. Відповідну статю кінчить Głos так: „З „русінським“ народом борби не бажаємо (що за перфідність!) противно, уважаємо, що є великі справи, котрі могли би в будучности витворити спільність інтересів (?) і взаїмне порозуміне (!?) Але всі безправні (!!) затії здемаскуємо і відопремо безоглядно, хочби счинюваний ними крик стократно ще зріс в силу“.

— **Страйк асекураційних урядничок.** З Будапешту доносять з 7. с. м., що в бюрах товариства обезпечень „Fonciere“ заняті переважно дівчата, які дістають все ще платню в тій самій висоті, що перед війною, а се по 60 до 80 К місячно. Вони внесли до дирекції подане, в якім домагали ся в виду теперішної дорожнї підвисшеня платні о 100 процент. Дирекція відкинула се подане, а урядпички спинили працю і віднесли ся до краєвого товариства урядничок з просьбою о дальше ведене сеї акції. Є надія, що прийде до порозуміня між урядничками і дирекцією. Ся асекурація має також в Галичині свої філії і певно по підвисшеню платень в Будапешті, зробить те саме у нас.

— **Комітет помочи для укр. шкільної молодіжи в Празі.** На руки гофрата Пулюя прислали нові жертводавці: Братя Фридрих і Емілія ріт. фон Портгайм, власники фабрик в Празі 500 К, Николай р. ф. Василько, посол до ради держ. 200 К, Др. Евген Олесницский, посол до ради держ. на бурсу за май 10 К, пані гофратова Катерина Пулюй на бурсу за май 10 К, інжинір Ганс Мільнер 2 К, Др. Райзер 10 К, Іван Петрицький, управ. школи у Вербові: збірка 53 К 79 с., (Вербівські школярики 2·79, Др. Єшке ц. і к. оберл. авдитор, І. Санджожан, Соммершпайн ветеринар, Палфі ц. і к. лайтнант, Базіль ц. і к. оберл. авдитор, Бранд ц. і к. оберл., Сінайбергер, Др Райс, ц. і к. оберл. всі по 5 К, Адольф Юн 7 К). Дохід Бурси 219 К 50 с., Иосиф Хоміцький рев. інспектор в Niederalm на бурсу за май 10 К, радники верховного суду в Сераєві: Др. Михайло Зобків, Теодор Давидчак і Вінкентій Яворський на бурсу за цвітень і май по 20 К, Д. Шумей з Ґмінду 10 К, Др Евген Бурачинський, Августин Муссаковський ем. учитель і Др. Григорий Гарматій на бурсу за май по 10 К — разом: 1.115 К 29 с а доличивши попередну збірку: 9.514 К 70 с. — разом ціла сума: 10.629 К К 99 с. — На стипендії видано досі: 5.300 К Дякуючи сердечно всім Вп. жертводавцям за прислані ласкаві дари, просить комітет о дальші жертви, котрі можна присилати під адресою: Hofrat Dr. Iwan Puluj, Smichow Fibichgasse 1268.

При тій нагоді подає комітет до відома, що вже вислано обіцяну Біблію з власноручним підписом гофрата Пулюя всім Добродіям Української Бурси в Празі. Хто би не одержав Біблії, зволить оповістити під поданою адресою.

До почету Добродіїв Бурси належать: Др. Агенор Артимович, о. Стефан Білинський, Др. Евген Бурачинський, Николай ф. Василько, пані Леонтина Гольшмідт, оберл. Теодор Гоза, Др. Григорий Гарматій, радник Теодор Давидчак, о. Боген Єліяшевський, о. Іван Заяць, радник Др. Михаїл Зобків, о. Микола Іжак, о. Петро Курчаба, Др Мирон Кордуба, Др. Коцовський, о. Іван Ковальчик, Др. Еміль Кольбен, Др. Лесь ф. Кульчицький, о. Теодор Лежогубський, ем. учит. Августин Муссаковський. Др. Евген Олесницький, пані Катерина Пулюй, Іван Петрицький, Еміль ріт. фон Портгайм, Фридрих ріт фон Портгайм, інсп. Володислав Романовський, хорунжий Ювіян Соневицький, Др. Теодор Соневицький, о. Теодор Савула, о. Дмитро Хабурський, Осип Хоміцький, радник Вінкентий Яворський і інститути та товариства: Дністер, Запомоговий комітет для укр. збігців з Галичини і Буковини у Відні, Ставропигійський Інститут у Львові, Громада Тустановичі, Укр. епарх. комітет опіки над сиротами у Львові і Наукове тов. ім. Шевченка у Львові.

Комітет помочі для укр. шкільної молодіжи в Празі.

— **Спростоване.** Перед тижнем була у нас за польськими ґазетами подана вістка, що о. офіціял Білецький був на торжестві удадженім в честь п. Дембовського. З кругів поважних інформують нас, що ся вістка не була вірна, що о. Офіціял брав в тім самім часі участь в отвореню вистави робіт воєнних інвалідів.

ПОМЕРЛИ.

Ігнат Барчинов-Барчинський, властитель хутора на Беневі ad Золочів, помер дня 3. мая с. р. на 66 році житя, після короткої недуги. Покійний — нащадок нечисленної у нас української шляхти, був деякий час радним міста Золочева; однак наслідком хронічної недуги грудей усунув ся з громадянського житя, полишаючись надалі чоловіком правого характеру та свідомим Українцем. Передовсім був покійний прикладним батьком дітей, яких виховав на добрих громадян; — на жаль тих не було на похороні: найстарший син, Віктор — судія — у московському полоні, як перемиський офіцир; другий — Стефан — ветеринар — на італійському фронті, — а з дочок: О. Дубицька, жена ґімназіяльного катехита з Бережан, Евгенія Калинович, жена нашого співробітника — не могли взяти участь в сумному поході — по причині пашпортових трудностий. Тільки вірна супруга та наймолодша Зеновія Плашовецька, жена пароха з Лядського (якого вивезли Москалі в глибину Росії) були присутні останнім хвилям покійника. Хай Тобі легкою буде земля Небіщику, яку ти боронив ціле житє! — І. К.

Стефанія з Щуровських Петровська, померла дня 6. мая 1917 у Сєнаві нижній. В. її п.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 12. мая 1917.

Нині: 12. мая гр.-кат. 9 муч. в Киз., римо-кат. Панкратія.

Завтра: 13. мая гр.-кат. Якова ап. римо-кат. Сервац.

○ Український жіночий комітет несеня помочи раненим жовнірам уладжує дня 16. мая 1917 р. о годині 7 вечером в сали Тов. ім. М. Лисенка ул. Шашкевича ч. 5. концерт музики військової 44 п. п. під батутою п. Янди. Ро концерті товариські забави, буфет у власнім заряді. Вступ 1 К 99 с. за запрошенем. Хто не одержить запрошеня, зволить ласкаво зголосити ся в комітеті ул. Руська ч. 3. від год. 5—6 по пол. Голова Софія Олесницька, секретар Марія Олексинівна.

○ Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ прийме сейчас 1 бюрову силу уміючу добре писати на машині і 1 силу обізнаву з табулярними справами. Поданя належить вносити до Дирекції Товариства у Львові, ул. Руська ч. 20. 2—3

Послідні вісти.

ПЕТРОГРАД. (П. А.) Тимчасове правительство і комітет Думи приняли в справі подій з 3. і 4. с. м. резолюцію котра застерігає ся проти втручуваня ся оружної сили до якихнебудь демонстрацій і каже, що правительство може приняти відвічальність супроти населеня лише під услівем, що розпоряджає повною властю. Втручуване ся оружної сили в цїли натиску на правительство в якімнебудь дусі є річю рішучо недопускаемою, бо се булоби початком нової революції. Нікому крім правительства не вільно розпоряджати оружною силою, бо колиб оружна сила дістала ся в руки якогонебудь сторонництва, то довелоб се до анархії.

З головної австрійської кватири

З дня 11. мая.

На східнім і південно-східнім фронті:

Нічо важного.

На Італїйськім фронті:

На долішним Ізонцом взаїмна летнича діяльність.

Заступник шефа Ґенерального штабу
фільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З головної німецької кватири.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Діяльність обох артилерії вчера на цілім фронті під Арра покріпшала до значнійшої нагальности. Частинні наступи Анґлійців під Фресной, Рікс, Монш а Шеріс були безуспішні. Неприятеля силуючого ся опануватиІлькур за помочю окриленя нас відперто, причім потерпів він значні втрати.

Фронт пруського наслідника престола:

По спокійнім дни діяльність боєва між Сосон а Ренс взмогла ся знов під вечір. Сильнійша арматна борба, до якої ужито гармат всякого калібру розвинуло ся особливо на гостинци Соасон-Ляон по обох сторонах Краон, вздовж Каналу Ен-Марн, в Шампанії і місцями в Арґонах. Сильні наступи Французів між Зимовою Горою а гостинцем Корбон-Бер о Вас, як також під Просн були безуспішні.

Фронт князя Альбрехта віртемберського:

Не приключило ся нічо особливого.

В воздушній борбі і в наслідок оборонного огня стручено 10. с. м. 18 неприятельських самолетів і один бальон на припові. Підпор. бар. Ріхтгофен поборов 22 з ряду неприятеля а підпор. Ґонтерман 20.

Східний фронт:

Боєва діяльність мала.

Македонський фронт:

Поновлен проби наступів Французів і Сербів між Чернію а Вардаром не вспіли нічого мінити в безуспішній для військ коаліції борбі. Відперто їх зовсім. З військових звідомлень оказує ся, що неприятель в своїх триднeвних, безуспішних борбах потерпів незвичайно тяжкі втрати.

Перший Ґенеральний квартирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

... друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська ...